

IRATI SIENRA ZENGOTITABENGOA

«Beste eredu bat nahi dut, ez soilik Euskal Herrirako, baita nire auzorako ere»

Ernaiko bozeramaileetako bat da Irati Sienna Zengotitabengoa (Bilbo, 1990). Zuzenbidean lizentziatua, gazte mugimenduko talde ugarian aritu izan da. Ernaik abian jarri duen *Urrats Feminista* prozesua sustatzen dihardu: “Barnera begira lan handia dugu egiteko”.

| URKO APAOLAZA AVILA |
Argazkiak: Iñigo Azkona

“Ernai ez da erantzuteko jai. Gatazkaren konponbidean urratsak emateko, beste bizi eredu batzuk eraikitzeke, eta gazteok burujabetza klabean kokatu eta kontrabotere bat antolatzeke; horretarako jaio gara”.

Ernai sortu eta berehala webgunea itxi eta hainbat lagun inputatu zintzutenen “terrorismoa goratzeagatik”. Egiaz, aro berri batean al gaude?

Ezker abertzaleak ziklo politiko bat jarri du abian eta jendartean sumatzen da gatazka konpontzeko aukerak eta baldintzak badaudela. Baina

estatu biak ez dira aurrerapausoak ematen ari, eroso zeuden lehengo garaietan, terrorismoaren aitzakia-rekin jendartearen arreta beste gai horretara desbideratzen zutelako. Garai berri baten hasieran gaude baina estatuak lehengo errezeta berak erabiltzen ditu: jazarpena, inputazioak...

Zein da inputaturik zaudetenen egoera?

Epaileak jakinarazi behar digu epaiketa egingo den ala ez, momentu honetan ez dakigu. Dena den, interes eta baldintza politikoen arabera izango da.

Estatuaren jomugan ikusten duzue zuen burua?

Gazteria beti dago Estatuaren jomugan, bai Ernai eta baita beste espresio asko ere. Azkenaldiko espioitza kasuek eta Ernaiko kideek bizitzako eremu guztietan izandako etengabeko jazarpenak, adierazten dute gure lana oztopoa dela.

Azken hamarkadan ilegalizazioak erabat baldintzatu du ezker abertzaleko gazte erakundeen lana. Zer ondorio atera du Ernaik hortik?

Ahalik eta modu publikoenean jarduten saiatu gara, baina ordaina kartzela denean, garbi dago azkenean klandestinitaterako joera egon dela eta horrek jendartetik urrundu gaitu. Gure eremu naturala kalean eta herritarrekin harremanetan izatea da, horrek ezberdintzen gaitu, eta ilegalizazioa gainditu beharra zegoen eremu natural hori berreskuratu ahal izateko.

“Erantzun dinamika batean” sartuta egotea izan zen Segiren amaiera ekarri zuen autokritiketako bat.

Etengabeko erasoek horretara behartzen gintuzten. Baina Ernai ez da erantzuteko jaio. Gatazkaren konponbidean urratsak emateko, beste bizi eredu batzuk eraikitzeke, eta gazteok burujabetza klabean kokatu eta kontrabotere bat antolatzeko; horretarako jaio gara. Asmatu behar dugu erantzunera ez mugatzen, baina eraso bat dagoenean, ez dugu guk soilik erantzun behar, azken batean konponbidearen kontrako erasoak dira eta jakin behar dugu jendartearen hori ulertarazten.

ZukGua prozesua eta Gazte Danbada ekitaldia jendetsuak izan ziren. Parte hartzeak berdin segitzen du?

Egia esan toki batzuetan talde berriak sortu dira eta militante kopurua igo egin da. Baina ez soilik Ernain, azken hilabeteetan gazte mugimenduan oro har ernaltze bat nabari da: sortzen ari dira talde feminista asko, gazte asanbladak, komunikazioari loturiko proiektuak... Baina normala da, testuinguru sozial eta politikoaren ondorioz antolatzeko beharrezana dago.

Aurreko egoera politikoa ezagutu ez duten gazteak batu zaizkizue. Nolakoa ari da izaten belaunaldi transmisioa?

“Errepresioak asko eragin dion belaunaldiaren hutsunea nabari da, baina behin Ernai sortuta, herri eta auzoetan belaunaldi helduago batzuekin harremanetan jarri gara eta pixkanaka bagoaz betetzen hutsune hori”.

Gaur egungo militantziaren perfila 16 eta 22 urte arteko gaztea da. Guk positiboki baloratu dugu, erakusten duelako belaunaldi berrietan ere badagoela antolatzeko gogoia. Egia da kezka genuela, lan egiteko moduak eta militantzia ereduak transmititu egiten baitira. Errepresioak asko eragin dion belaunaldiaren hutsunea nabari da, baina behin Ernai sortuta, herri eta auzoetan belaunaldi helduago batzuekin harremanetan jarri gara eta pixkanaka bagoaz betetzen hutsune hori.

“Hego Euskal Herrian behar dugun gazte estrategiak ez dio erantzuten Ipar Euskal Herrian dagoen gazte mugimenduaren errealitateari”

Ipar Euskal Herrian ez da Ernai sortu. Zein pisu izan dute iraganeko esperientziek erabaki horretan?

Iraganeko esperientzietan oinarritutako erabaki bat izan da. Antolakunde ezberdinak egon dira eta heldu da momentu bat non baldintza sozial-politikoak oso ezberdinak diren, bai egoera ekonomikoan, bai gatazkaren konponbidean. Hortik ondorioztatu

genuen Ipar Euskal Herriak gazte mailan bere prozesu propioa behar zuela, arazo komunak ditugun arren.

Azken batean, estrategiaren garapena ezberdina da. Momentu honetan Hego Euskal Herrian behar dugun gazte estrategiak ez dio erantzuten Ipar Euskal Herrian dagoen gazte mugimenduaren errealitateari. Errealitate ezberdinak dira eta erantzuteko moduek ere hala izan behar dute. Dena den, Ernai eta Aitzinari artean beharrezkoa da etengabeko lankidetzeta, nolabait neba-arrebak gara.

Ez al da amaituko, Katalunian bezala, Hego Euskal Herriko independentzia eskatzen?

Garbi dugu independentziarako subjektua zazpi lurraldeak direla. Tenpusak ezberdinak dira, baina gure erantzukizuna da denok helmuga berera iristea.

Ilegalizazio garaietan, herrietan gazteek euren kabuz dinamika propioekin segitu zuten. Zein leku izango dute ekimen horiek zuen estrategian?

Lehentasuna herri eta auzoetako ekimenak dira, hain justu. Gure inguruko beharrezanetaz jabetu eta alternatiba lokalak eraiki nahi ditugu. Toki bakoitzeko errealitatea ezberdina da:

«Behin betaurreko moreak jantzita, ezin dira erantzi»

Mugimendu sozialistetan feminismoa “gerorako etxeko lan” moduan hartu izan dela diozue. Euskal Herrian ere hala gertatu da?

Bai, eta gaur egungo ezker abertzaleari begiratu besterik ez dago. Ezker abertzalean prozesu desberdinak eman dira feminismoaren inguruan baina duen estrategikotasuna ez zaio eman, bigarren tokian utzi da. Oraindik jende askori kostatzen zaio bere burua feministatzat hartzea, beste askok, feminista izanagatik ere balore patriarkalak erreproduzitzen jarraitzen dugu. Egia da emakumeok ikusgarriago garela orain ezker abertzalean, baina barnera begira lan handia dugu egiteko.

Ernai “independentista, sozialista eta feminista” da, baina abizenetik harago, orain aipatu duzun barne lanari ekin diozue Urrats Feministarekin. Zer da?

Feminismoa helburu estrategikotzat hartzeak eztabaida asko sortu zituen ZukGua prozesuan: Zergatik feminista bai eta euskalduna edo ekologista ez? Azkenean apustu bat da, feminismoa guretzat balore bat delako, eta sozialismoa feminismotik eraikiko dugulako. Dena den, ikusi genuen izena jartzeak ez gintuela feminista egiten, hortik erabaki genuen barne prozesua abiatzea.

Lau urteko prozesua izango da. Eta ondoren zer?

Orain oinarrizko hutsune bat betetzera goaz, kontzientzia feminista piztera, feminismo eredu zehaztera eta praktika feminista garatzera. Lau urteko prozesua da, baina helburua betaurreko moreak jartzea da, eta behin jarrita ezin dituzu sekula kendu, ahal-duntze bat da eta erantzuteko beharra sortzen du.

Teoria eta praktika uztartzeko kaiera argitaratu duzue.

Liburuxka auzo eta herrietan landuko dugu, eta antolakunde mistoa garen neurrian, militantzia oso erantzat dago pentsatua.

“Mutilek orain arte jan ezin izan duten tarta zatitxo bat da”, aipatu zenuen Donostiako Dokan egin zenuen aurkezpenean. Zer esan nahi zenuen zehazki?

Ezker abertzalean eman izan diren prozesu feministak emakumeontzat izan dira. Nire iritzia da emakume feminista pila bat gaudela ezker abertzalean –ez egon beharko genukeen erdiak ere– eta feminismoaren inguruan gabezia eta ezjakintasun handia duten gizon asko, eta interes falta ere egon da. Hori saihestu behar dugu. Gizonak sekula landu ez duten gai batera jauzi egingo dutela, horixe esan nahi nuen.

Baina hori ez da ezker abertzaleko emakumeon erantzukizuna izan. Guk sortu ditugu guretzako espazioak; gizonengandik ez da atera gai hau lantzeko eurentzako esparrurik, eta horrek asko adierazten du.

Gai horrek eztabaida ekarri du.

Mugimendu feministaren baitan pil-pilean dagoen eztabaida da. Guk ez dugu momentu batean ere zalantzan jarri nahi emakumeontzako espazioak egon behar dutenik. Azken batean emakumeok baik ez gauden jendarteko eremu bakarra da; horregatik sortzen du hainbesteko eztabaida emakume taldeen aferak. Gizonak ez zaudete ohituta norbaitek esatea “zuek hona ezin zarete etorri”; emakumeok oso ohituta gaude espazio batzuetatik betatuta egotera, esplizituki eta inplizituki, gizonak ez, eta hori subertsiboa da, azken finean emakumeen kontrabotere bat da.

eskualde batzuetan langabezia tasa handia dago, beste batzuetan industria suntsitu da eta proiektu berriak sortu eta burujabetza praktikan jarri beharko da. Ernaiko militanteak beste

gazte mugimenduetan ere badabilta, azken batean gure herrietan lan egiten dugun pertsonak gara. Nik beste eredu bat nahi dut ez soilik Euskal Herrirako, baita nire auzorako ere.

Azken urteetan prekaritateak gora egin du nabarmen gazteen artean. Zer proposatzen duzue horri aurre egiteko?

Kontratu prekarioak sortu dira gazteontzako bereziki, langabezia

blogetan!
BLOG IZARREN BILA

Proposatu zeurea edo gehien atsegin duzun bloga!

Antolatzailea: **azkue**
Laguntzailea: **argia**

www.blogetan.com

SARIAK: Bernat Vidal artistaren garaikurra | 200€ diru txekoa | ARGIA n kolaboratzeko aukera

IZEN EMATEA urtarilaren 27a baino lehen

“Presoek hartzen duten erabakia hartzen dutela ere, Ernainen babes eta prestutasun osoa izango dute aurrera eramaten laguntzeko”.

kein u txiki bat da, atzetik lurrikara bat eragin dezakeena. Lau gazte horien kasuan, erabaki pertsonalak eta kolektiboak berez denen artean adostutakoak dira. Baina gerta liteke desobeditu eta oihartzunik ez izatea. Apustu bat da azkenean. Dena den, oso errotuta dagoen borroka moldea da eta gaur egun planteatzen duguna da izugarri zabaltzea, desobedientzia kolektiboa badelako modu bat elkartasun hutsetik konpromisora igarotzeko.

Parot doktrina amaituta ere, oraindik preso ugari dago kartzelan urte askotako kondenarekin. Zer egin beharko litzateke espetxe politika aldatzeko?

Presoena ez da ezker abertzalearen afera bat, herri honek bizi duen gatazka baten ondorioa da, eta beraz, herri guztiaren afera da, hori sozializatu behar dugu. Horretarako kalean egon behar dugu. Urtarrilaren 11n sekulako jendetza egongo da Bilbon, baina egunero behar dugu sekulako jendetza, Estatua deseroso jartzeko.

Presoen kolektiboan hausnarketan ari dira, aurrera begira nork bere urratsak eman edo ez. Jon Mirena Landak gurean zioen “bloke” izaerak desagertu behar duela espetxe politika aldatzeko.

Kolektiboan eztabaida izaten ari da eta lehenago edo beranduago horren berri izango dugu. Hartzen duten erabakia hartzen dutela ere, Ernainen babes eta prestutasun osoa izango dute aurrera eramaten laguntzeko. Erabakia denen artean hartzen duten heinean kolektiboa da, zelan gauzatzen duten beste kontu bat da,

baina estrategia bateratu bat izaten jarraitzen du. Egoera ezberdinak bereizita, bloke zabal horren barruan dauden guztiak joan behar gara kalera ateratzen. Baina ez soilik presoak, azkeneko iheslaria hemen egon arte gatazka hau ez dago konpontzerik. ■

tasaasko igo da, ikasketa prozesua luzatu egin da lan merkatura sartze-ko zailtasunengatik... Horren aurrean badauzkagu aukerak, izan autoenplegua edo kooperatibak. Gure beharrak asetzeko proiektuak sortu behar ditugu, alternatibak.

Alternatibak jada jarri dira martxan (moneta lokalak, ekonomia sozialeko proiektuak, baratze taldeak...). Ernain ba al duzue ekimen zehatzik esku artean?

Horretan gabiltza. Gazteok mila aukera dauzkagu, baina sistemak sinetsarazi digu ez garela gai, beste batzuentzat egin behar dugula lan, eta beldurra sartu digu ez gaitezen arriskatu. Egoera mingarria den eskualdeetan alternatiba indartsuak martxan jartzeko momentua da. Toki batzuetako egoerak migrazio handia ekarri du, ekonomiaren suntsiketaren ondorioz gazteek bertan etorkizunik ez dutelako ikusten. Hori oso arriskutsua da. Asmatu behar dugu toki horietan gazteria eta ekonomia suspertzen.

Hazkunde garaietako kontsumoaren kultura gaingidituko duen pentsaera aldaketarik sumatu al duzue gazteen artean?

Horren inguruan formatzen ari gara barne mailan. Guk ere sistema kapitalista eta patriarkalaren alineazioa jasotzen dugu eta bagara kontsumistak. Eredu horri jarraitzen diogu gainera, esaterako, zero zabor

eredua ez dugu egunerokoan aplikatzen. Hori dena eraldatzen hasi behar dugu, gugandik hasita. Orain gabonak heldu dira eta herri askotan kontsumismoaren inguruko ekimenak izango dira, baina beherapenen ostean ahaztu egingo zaizkigu.

Desobedientzia zibila aldarrikatu izan duzue borrokarako tresna moduan, izan Herri Harresiak sortzeko edo LOMCeri erantzuteko.

Desobedientziak bidegabekeriak oso argi ikusarazten ditu, kriminalizatzeko zaila den modu batean. Esparru askotan erabili daiteke gainera. Oso ikusgarria da modu kolektiboan erabiltzen denean, Herri Harresiekin ikusi dugun bezala, baina norberak bere eguneroko erabakietan ere praktikan jarri dezake.

“Gazteok mila aukera ditugu, baina sistemak sinetsarazi digu ez garela gai, beste batzuentzat egin behar dugula lan”

Desobeditzea hautu pertsonala da, asteotan epaitu behar zituzten lau gaztek hori aukeratu dute, esaterako. Baina zertan geratzen da ahalegin pertsonal hori gainerakoek ere ez badute egiten?

Desobedientzia erabili liteke jendar-teari dei egiteko berak ere desobeditu dezan; norbaitek egiten duen